

Censorledelsen for læreruddannelsen

Årsberetning 2023-2024

Årsberetningen fra læreruddannelsens censorledelse findes på hjemmesiden: laerercensor.dk. Beretningen omfatter perioden fra den 1. september 2023 til den 31. august 2024, hvilket betyder, at de første eksamener under læreruddannelsens nye bekendtgørelse LU23 ([BEK LU23](#)) har været afviklet, om end langt det fleste af studieårets eksamener fortsat er tilknyttet LU13 ([BEK LU13](#)).

Antallet af eksamensbegivenheder i 2023-2024 er 1.640 og antallet af studerende er 18.537. Der er indgivet 1546 censorrapporter, hvilket svarer til, at der foreligger en rapport fra 94 % af alle uddannelsens eksamener. Censorrapporterne indeholder både kvantitative og kvalitative data, hvor censorerne fagligt vurderer og begrundet forhold af betydning for læreruddannelsens faglige kvalitet, som den viser sig ved eksamen. Censorerne forholder sig i rapporterne ligeledes til forhold af betydning for eksamensafvikling og i år også til de studerendes eventuelle brug af Artificial Intelligence (AI).

Censorrapporterne vidner overordnet om tilfredshed med uddannelsens faglige kvalitet. De kvalitative besvarelser uddyber og nuancerer de statistiske data og påpeger forhold, som det er værd at være opmærksom på i forhold til uddannelsens faglige kvalitet og ikke mindst forpligtelsen til at værne om de studerendes retssikkerhed.

De vigtigste opmærksomhedsområder i årsberetningen 2024

For femte år i træk er det desværre ikke være muligt at fremvise karakterstatistikker som en del af grundlaget for vurderingen af uddannelsens faglige kvalitet.

Censorernes vurderinger i censorrapporterne vidner om generel tilfredshed med læreruddannelsens faglige kvalitet. Dog fremhæves nedenstående forhold inden for uddannelsens fire grundelementer som opmærksomheds- og udviklingspunkter:

Lærerens grundfaglighed/ grundfaglighed (LU23):

Med henblik på kvaliteten i lærerens pædagogiske faglighed efterlyser censorerne klarhed i eksamensbeskrivelserne for LU23, tydelige faglige krav og sikring af de pædagogiske fags kompleksitet og tematiske bredde.

Med bekendtgørelsen LU13 er, og har det været, en gennemgående og stigende bekymring, at de studerende ikke når i dybden med alle de væsentlige og obligatoriske pædagogiske dimensioner. I skrivende stund er de nye eksamensbeskrivelser LU23 under revision, hvilket forhåbentlig vil ændre denne tendens.

Undervisningsfag:

Censorledelsen for læreruddannelsen

Også i år har censorerne kommenteret det tema, der handler om balancen mellem fagfaglighed og fagdidaktik. LU13 har styrket fagdidaktikken i undervisningsfagene, men genereret bekymringer for solid fagfaglighed.

Der kan ifølge censorerne desuden være stor variation i kompetenceniveauer knyttet til fagets teoretiske faglighed og det praktisk-eksperimentelle. I håndværksfagene efterlyses ressourcer til at hæve fagenes håndværksmæssige dimension, og i sprogfagene er der opmærksomhed på at få løftet de studerendes eget sproglige kompetenceniveau. Med hensyn til de reviderede eksamensbeskrivelser for LU23 efterspørges også i undervisningsfagene eksamensformer, der er dækkende for fagenes bredde og entydige formuleringer i forhold til eksamenskrav og bedømmelseskriterier.

Praktik:

Censorerne bemærker, at uddannelseslærerne (praktiklærerne) ofte er tilbageholdende ved eksamen. Dette understreger behovet for kompetenceudvikling af uddannelseslærere – ikke mindst i forhold til eventuel medvirken ved den nye førsteårsprøve LU23.

Professionsbachelorprojektet/lærerfaglig bacheloreksamen (LU23):

Censorerne har også i år fokus på de studerendes udfordringer i forhold til at leve op til kravet om akademiske og videnskabelige færdigheder i deres bachelorprojekter. I LU23 ser bachelorprojektet ud til at blive endnu mere professionsrettet dog med fortsatte krav om anvendelse af viden fra relevant forskning og udvikling inden for skoleområdet samt formentlig også krav om akademisk arbejdsmåde. Det kalder på en opmærksomhed på balancen mellem uddannelsens professionsrettede og akademiske dimensioner.

Artificial Intelligence (AI) og eksamen:

Endnu ser det, ifølge censorerne, ud til, at AI kun anvendes sporadisk af de studerende, men det er selvsagt vanskeligt at vurdere.

Nogle studerende har anvendt AI åbent og fagligt givende i forhold til illustration af fx tidligere livsbetingelser eller som idebank i forhold til undervisningsudvikling generelt.

Det der kan bekymre censorerne, er brugen af AI i de selvstændige skriftlige opgaver.

Læreruddannelsens ledernetværk er opmærksom på problematikken.

I læreruddannelsen består langt de fleste eksamener af både et skriftligt og mundtligt aspekt, hvilket er særdeles hensigtsmæssigt i forhold til AI og eksamen.

Generelle forhold:

Eksamensafvikling: Censorledelsen konstaterer, at forholdet mellem eksterne og interne censorer, der lader sig allokere, følger et kendt mønster, hvor gruppen af eksterne censorer varetager langt de fleste censuropgaver. Tidspres og logistik i forhold til arbejdstilrettelæggelse synes for de interne/institutionsansatte censorer fremdeles at stå i vejen for muligheden for at påtage sig censur.

Censorledelsen for læreruddannelsen

Censorledelsen takker for et godt samarbejde med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, Læreruddannelsens ledernetværk, censurekretariatet, studieadministrationerne og ikke mindst takkes censorerne for arbejdet med censur og censorrapporter.

Venlig hilsen

På vegne af censorledelsen for læreruddannelsen

forperson Benedikte Vilslev Petersen

Aarhus, den 25. oktober 2024